Gemeente Rotterdam

t.a.v. het college van burgemeester en wethouders

postbus 70012

3000 KP Rotterdam

Datum: 25-07-2023

Betreft: advies actieplan ‘Samenleven in één stad’

Geachte college,

Naar aanleiding van uw berichtgeving van 15 juni jongstleden met het verzoek om advies te verschaffen op het actieplan ‘Samenleven in één stad’, delen wij graag via deze weg ons advies. Het advies bestaat uit een aantal onderdelen. Te beginnen met een terugblik op het proces en de beantwoording van de vraag wat ons advies is voor toekomstige stadsgesprekken. Vervolgens staan we stil bij de beantwoording van de hoofdvraag. Hierin beschrijven we in welke mate dit actieplan volgens onze adviesraad Antiracisme & Inclusie (ARI) bij zal dragen aan de gelijkwaardigheid van iedere Rotterdammer. Vanuit deze toelichting gaan we daarna dieper in op verschillende onderdelen van het actieplan. De verdiepingsslag bestaat onder andere uit vragen die we willen stellen om een beter begrip te krijgen over wat er vermeld staat in het actieplan tot aan aangekaarte elementen die wij van belang achten, maar niet voorkomen in het actieplan. Deze elementen worden toegelicht met aanbevelingen in de vorm van een advies

1. *Terugblik:*

De adviesraad ARI is van mening dat het streven naar gelijkwaardigheid voor iedere Rotterdammer een langdurig en zwaar traject betreft waar alle partijen in de Rotterdamse samenleving aan dienen bij te dragen. We zijn nog steeds verheugd dat voor de methodiek van het verrichten van stadsgesprekken was gekozen. In beginsel is het een stap in de goede richting daar waar er duidelijk voor het eerst ‘’met’’ de mensen om wie het gaat werd gesproken in plaats van ‘’over’’ de mensen om wie het gaat. De methodiek van stadsgesprekken is de juiste methode om voor nieuw beleid überhaupt input op te halen uit de samenleving. Het toepassen van deze methodiek is wellicht zelfs de juiste eerste kleine stap om de kloof tussen burger en lokale overheid te verkleinen. We herkennen het beeld dat wordt geschetst in dit actieplan over hoe de stadsgesprekken waren verlopen, daar waar een aantal leden van onze adviesraad ook aanwezig was en heeft geparticipeerd.

2. *Advies voor toekomstige stadsgesprekken:*

Het advies voor toekomstige stadsgesprekken bestaat uit een aantal componenten. Allereerst is de adviesraad ARI zeer positief over deze methodiek, daar waar er echt met de mensen wordt gesproken om wie het gaat per thema. Het strekt wel tot de aanbeveling om de selectie van participanten meer te verleggen naar de burgers in plaats van voornamelijk zelfverklaarde experts. Dit om te voorkomen dat de burgers die aan de ontvangende kant staan van discriminatie, racisme of andere vormen van uitsluiting ondergesneeuwd geraken in de dialoog ten opzichte van de experts. Vervolgens is het ook aan te bevelen om proactief te voorkomen dat de zogeheten ‘’usual suspects’’ niet bij twee of meerdere thema’s van de stadsgesprekken worden ingedeeld. In het rapport van Samenleven in één stad konden wij opmaken dat van de 750 deelnemers er 500 unieke waren. Dit is een gemiste kans, daar waar er anders 250 nieuwe burgers tot de selectie konden behoren van de stadsgesprekken. Ten slotte kan het van toegevoegde waarde zijn om na te denken hoe burgers effectiever kunnen participeren in de stadsgesprekken zelf. Te denken valt aan het investeren in trainingen op het gebied van gesprekstechnieken bijvoorbeeld. Het kan resulteren in een verbeterde kwaliteit van de stadsgesprekken en structureel draagvlak vanuit de Rotterdamse burgers om te blijven participeren, doordat men in trainingen kan leren hoe men met andermans achtergronden, standpunten en taalgebruik moeten omgaan en gezamenlijk tot compromissen kunnen komen.

3. *In welke mate draagt dit actieplan Samenleven volgens adviesraad Antiracisme & Inclusie bij aan de gelijkwaardigheid van iedere Rotterdammer?*

De beantwoording van de hoofdvraag staat in deze paragraaf centraal. Het is eerst belangrijk om in het advies de gehanteerde definitie door het departement toe te lichten inzake het begrip gelijkwaardigheid. De volgende betekenis is opgenomen in de bijlage toebehorend tot het actieplan ‘Samenleven in één Stad’: bij gelijkheid wordt ervan uitgegaan dat ieder mens gelijk is en gelijke kansen in het leven heeft. Bij gelijkwaardigheid wordt erkend dat niet iedereen gelijke kansen heeft, maar dat een ieder tegen andere barrières aanloopt in het leven. Behandeling gericht op gelijkwaardigheid zorgt ervoor dat iedereen ongeacht hun startpositie dezelfde kansen krijgt.

Zoals eerder aangegeven betreft het streven naar gelijkwaardigheid voor iedere Rotterdammer een langdurig en zwaar traject. Dit actieplan is een eerste goede stap om dit streven ooit te kunnen bereiken. Doordat dit actieplan tot stand is gekomen middels participatie van burgers via de stadsgesprekken, kan het rekenen op draagvlak. Het actieplan behandelt een breed scala aan thema’s waarin racisme, discriminatie en andere vormen van uitsluiting aan de orde van de dag zijn. Dat Rotterdamse burgers de kans hebben gekregen om mee te mogen praten in bijzijn van ambtenaren van de gemeente Rotterdam en hun ervaringen te delen en een goed luisterend oor is geboden, zorgt ervoor dat de eerste stap richting gelijkwaardigheid is gezet. In paragraaf 2.2 van uw actieplan wordt niet voor niets het volgende gezegd: ‘’Zolang mensen op bepaalde kenmerken beoordeel en benadeeld worden, moeten we over de verschillen praten’’. De adviesraad ARI is echter van mening dat hierover niet alleen moet worden gepraat, maar dat men dit ook gaat aanpakken. De acties die voortvloeien uit de neergeschreven ambities en aanpak gaan juist bijdragen aan de gelijkwaardigheid van iedere Rotterdammer. In paragraaf 4.1 geeft u aan dat er intern gewerkt wordt aan een strategisch kader voor de gemeentelijke organisatie, dat zorgt dat de visie op samenleven in één stad wordt vertaald naar meer concrete organisatiedoelen en -acties. Dit juicht de adviesraad toe en we hopen dat we ook hierbij betrokken zullen worden middels een traject van een gevraagd advies. De adviesraad ARI is tevreden op het resultaat inzake dit actieplan. Het neemt echter niet weg dat er elementen, thema’s of onderdelen zijn die ontbreken en/of aanwezige onderdelen of vermeldingen in het actieplan vragen kunnen oproepen. In de volgende paragraaf brengen we deze elementen graag onder de aandacht.

4. *Verzoeken om verduidelijking of uitleg bestaande onderdelen in het actieplan alsmede concrete oplossingen en adviezen:*

In deze paragraaf vermelden we graag onderdelen die vragen opriepen bij de leden van de adviesraad ARI. Hierbij kan er sprake zijn dat dit gesteld wordt om opheldering te krijgen, een toelichting te verkrijgen of om een contrast aan te kaarten. Er wordt getracht per hoofdstuk een opsomming van onderdelen te benoemen met de bijbehorende vragen, die hopelijk door u zullen worden beantwoord.

Hoofdstuk 3

- U vermeldt dat bedrijven en organisaties die aantoonbaar en onherroepelijk zijn veroordeeld voor discriminatie door een rechter, worden uitgesloten voor een periode van vijf jaar van een samenwerking met de gemeente. Hoe gaat dit precies in haar werking als de gemeente een contract, overeenkomst of gegunde aanbesteding heeft met een partij die hier aan schuldig wordt bevonden?
- In paragraaf 3.5 geeft u aan dat de gemeente Rotterdam geld vrijmaakt voor een gemeentelijke bijdrage aan het programma Politie voor Iedereen. Vervolgens wordt in het bijlage document aangegeven dat de politie zelf gaat over diens eigen werkwijze, organisatiecultuur en ontwikkeling. Kunt u toelichten hoe het verschaffen van een gemeentelijke bijdrage richting een organisatie waar men geen invloed over heeft te verdedigen is? Daarnaast zou de adviesraad ARI graag willen weten in hoeverre de gemeentelijke bijdrage aan dit specifieke programma passend is, gezien de laatste ontwikkelingen in de afgelopen weken zoals het verbieden van het dragen van een hoofddoek, waardoor burgers vinden dat er sprake is van uitsluiting enerzijds en anderzijds daar waar andere organisaties in Rotterdam geen directe gemeentelijke bijdrage krijgen voor hun D&I gerelateerde interne programma's?
- De adviesraad ARI010 is geïnteresseerd om constructieve kritiek te kunnen leveren waar mogelijk als het gaat om het tegengaan van racisme en discriminatie en/of het bevorderen van diversiteit en inclusie bij de politie in Rotterdam en omstreken. Graag leren wij vanuit uw departementen binnen de gemeente Rotterdam welke mogelijkheden zij bieden om samen op te trekken op dit gebied. Daarnaast biedt het toegevoegde waarde om een beter begrip te krijgen op inhoudelijk gebied inzake het programma Politie voor Iedereen, daar waar dit niet terug te vinden is in het rapport of in het bijlagedocument.

Hoofdstuk 4

- In paragraaf 4.1 geeft u aan dat diversiteit op alle fronten niet het doel op zich is en geen garantie is voor een inclusieve werkcultuur. Wat wordt hiermee precies bedoeld? Het lijkt tegenstrijdig te zijn met wat eerder in de paragraaf wordt genoemd, waardoor dit een toelichting behoeft
- U refereert naar een tevredenheidsonderzoek onder uw medewerkers genaamd MTO en dat inzake ervaren inclusie in de jaren 2021 en 2022 een ruime voldoende wordt gescoord. Wat is precies de ruime voldoende in deze context en op welke schaal is dat gemeten?
- In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de intentie om de vaardigheden van leidinggevenden te vergroten als het gaat om het bereiken en benutten van een divers personeelsbestand, waardoor inclusief leiderschap een belangrijk onderdeel is van het ontwikkelprogramma voor leidinggevenden. Graag zouden de leden van adviesraad ARI in het bijlagedocument het gehele ontwikkelprogramma voor leidinggevenden willen terugzien. Dit stelt de leden van de adviesraad in staat om te zien welke type programma's/onderdelen qua diversiteit en inclusie trainingen zijn opgenomen om vervolgens te kunnen adviseren in de toekomst welke type trainingen mogelijk nog ontbreken.
- In paragraaf 4.2 wordt genoemd dat men praktijktesten/mystery guest gerelateerde onderzoeken uitvoeren bij woningverhuur. Graag zouden wij willen weten wat de resultaten of uitkomsten waren bij de vorige praktijktesten en mystery guest onderzoeken, die begroot waren conform het rapport 'Relax dit is Rotterdam'?
- In paragraaf 4.2 wordt wonen (huren) behandeld. De Adviesraad heeft eerder een advies gegeven hoe discriminatie op de woningmarkt kan worden tegengegaan. Het is goed om dat advies, en wij vinden het erg jammer dat ons advies destijds niet is gehonoreerd. Wellicht kan er nog een keer naar worden gekeken in het licht van dit actieplan?
- Voortbordurend op paragraaf 4.2 wonen (huren) – wij stellen het op prijs als er meer aandacht wordt besteed aan woonveiligheid. Op heel veel plekken in de stad staat de leefbaarheid onder druk door het gedrag van horeca-klanten (parkeren, lawaai, negeren van verzoeken tot gedragsaanpassing). In sommige gevallen gaat het verschil in afkomst tussen klagers en overlastgevers een rol spelen. Het ontstaan van dergelijke spanningen moet voorkomen worden door tijdig en duidelijk op signalen te reageren.
- In paragraaf 4.3 wordt aangegeven dat de gemeente Rotterdam kennisdeling over inclusief werken stimuleert en het netwerk van de SER, genaamd 010-Inclusief, wordt gefaciliteerd door de komende periode meer bedrijven worden ondersteund in hun actieplannen. Wat wordt precies bedoeld met dat de gemeente Rotterdam meer bedrijven gaat ondersteunen met hun actieplannen? Gaat de gemeente Rotterdam meer subsidie/geldmiddelen richting de Rotterdamse bedrijven, of betekent dit concreet dat het netwerk 010-Inclusief meer subsidie/geldmiddelen zal ontvangen?
- In paragraaf 4.5 wordt vermeld dat de gemeente Rotterdam vrijblijvend gastlessen en trainingen gaat aanbieden op het gebied van samenleven in diversiteit en het bespreken van moeilijke onderwerpen. Gaan de ambtenaren van de gemeente Rotterdam deze gastlessen en trainingen geven op scholen, of worden externe partijen door de gemeente Rotterdam aangewezen die deze trainingen verzorgen? Indien dit betrekking heeft op externe partijen, welke zijn dit dan?
- In paragraaf 4.5 wordt aangegeven dat men vanuit de gemeente Rotterdam aan het onderwijs een flexibel en vraaggericht pakket van gastlessen en workshops gaat aanbieden over samenleven in een diverse stad. Uit het actieplan komt de aanleiding hiervoor niet naar voren, waardoor de leden van de adviesraad zich afvragen wat hiervoor de exacte aanleiding is geweest. Daarnaast bestaat er de nieuwsgierigheid om te weten wat dit pakket precies gaat inhouden en welke partijen hierbij zijn betrokken. Vervolgens wordt ook aangegeven dat er meerdere uitvoerende partijen de mogelijkheid krijgen om hun aanbod uit te voeren. Graag zou de adviesraad willen weten hoe dit precies in zijn werking zal gaan. Gaat er bijvoorbeeld een procedure komen conform een soort aanbestedingsprocedure?
- In paragraaf 4.6 over het onderwerp basisvaardigheden vinden wij dat het 'omgaan met elkaar', 'omgaan met verschillen', 'taal- en onderhandelingsvaardigheden' en 'compromissen sluiten' horen tot aan te leren en te trainen vaardigheden van iedere Rotterdammer.
- In paragraaf 4.7 wordt stil gestaan bij het gebruik van algoritmen en het doorlichten van algoritmen door de gemeente op discriminatie. Het gebruik van algoritmen heeft op landelijk en op gemeentelijk niveau discriminatie in de hand gewerkt met allerlei gevolgen van dien. In Rotterdam stond onder andere dit jaar het voorbeeld van het gebruik van algoritmes voor het

opsporen van mogelijke bijstandsfraude van Rotterdamse burgers centraal, omdat dit ook discriminatie in de hand had gewerkt en slachtoffers heeft gemaakt. De adviesraad ARI zou graag een overzicht willen ontvangen op gebieden waarop algoritmes vanuit de gemeente Rotterdam is toegepast en waar er incidenten geconstateerd zijn waarbij er sprake was van het mogelijk in de hand werken van discriminatie.

- In paragraaf 4.8 gaat het over Armoede. De adviesraad heeft onlangs een ongevraagd advies opgesteld waarin wij adviseren om zelforganisaties te betrekken bij de uitvoering van het armoedebeleid. Dit om de keten van wantrouwen tussen doelgroep en uitvoerders te doorbreken. Voor nog meer achtergrondinformatie verwijzen wij jullie graag naar dit advies.
- Vanuit paragraaf 4.10 wordt aangegeven dat de gemeente Rotterdam het Panel Deurbeleid, dat werkt aan een veilig en uitnodigend uitgaansleven in Rotterdam, gaat faciliteren. Zoals in het actieplan staat weergegeven, is het een samenwerkingsverband tussen gemeente, politie, horeca, beveiligers en deelnemers aan het uitgaansleven. Graag zouden de leden van de adviesraad willen weten hoe deze deelnemers aan het uitgaansleven worden gekozen. Is het bijvoorbeeld zo dat men zich als inwoner van de gemeente Rotterdam hiervoor kan aanmelden? Daar waar in het uitgaansleven vaak facetten plaatsvinden die gerelateerd zijn aan verschillende vormen van uitsluiting, acht de adviesraad het van belang om te kunnen bepalen of er sprake is van een diverse samenstelling die een optimaal beeld kan verschaffen in een panel.
- Uit het actieplan begrijpen we dat de gemeente Rotterdam diversiteit en inclusie in de breedtesport wil versterken door Rotterdam Sportsupport te ondersteunen. Waarom wordt bij dit streven alleen ingezet op de ondersteuning van één partij. Hoe kijkt de gemeente Rotterdam naar andere partijen en initiatieven waarbij men tracht diversiteit en inclusie in de sport in algemene zin te vergroten?
- Vanuit paragraaf 4.10 is de adviesraad opgevallen dat wanneer het gaat over racisme en discriminatie in de voetbalwereld, dat er te vaak de focus is op de Eredivisie. Naar ons idee zou men vanuit de gemeente Rotterdam meer de focus moeten leggen op het bestrijden en tegengaan van racisme en discriminatie bij de amateurclubs en daarover in gesprek gaan met de KNVB. Bij de amateurclubs komen die facetten van racisme en discriminatie heel vaak voor en juist daar zou meer aandacht naar toe moeten gaan. Welke acties gaat de gemeente Rotterdam ondernemen of uitzetten als het gaat om de amateurclubs in het voetbal?
- De adviesraad merkt vanuit de achterban dat er veel discriminatie en uitsluiting wordt ervaren bij Rotterdammers met obesitas. Zowel bij de ouderen als bij de jongeren doelgroep wordt dit gezien als een groot maatschappelijk probleem. Graag willen wij weten welke stappen de Gemeente Rotterdam door middel van onder andere dit actieplan gaat ondernemen om discriminatie en uitsluiting van mensen met obesitas tegen te gaan en anderzijds om inclusie van deze doelgroep binnen de Rotterdamse samenleving te bevorderen.
- U geeft aan in het rapport dat u de cultuursector vraagt om actie te ondernemen op de Code Diversiteit en Inclusie. Om welke acties gaat het precies. De adviesraad heeft gemerkt dat in deze sector de moeilijkheidsgraad ligt in het gegeven van het hebben van diversiteit en inclusie in zowel het personeel, het aanbod qua programma's en de mogelijkheden die makers hebben. Hierdoor zou de adviesraad graag willen weten om welke acties het niet alleen vraagt van de cultuursector in Rotterdam, maar ook hoe deze gemonitord worden.
- In het actieplan wordt aangegeven dat Wijkakkoorden en wijkagenda's worden betrokken en tevens wordt samengewerkt met wijknetwerkers en welzijnsorganisaties. De adviesraad vroeg zich af of in het bijlagedocument een overzicht kan worden verschaft welke wijknetwerkers en welzijnsorganisaties dit zijn. De adviesraad krijgt signalen dat veel wijknetwerkers of welzijnsorganisaties niet betrokken worden en/of niet gehoord worden. Daarom vinden wij het van toegevoegde waarde om hierin goed inzicht te kunnen krijgen

Hoofdstuk 5

- In paragraaf 5.2 geeft de gemeente Rotterdam aan dat onder voorwaarden subsidie aan Rotterdamse initiatieven wordt aangeboden. Dit betreft Rotterdamse initiatieven die bijdragen aan de doelen van dit actieplan en dat hiervoor een nieuwe subsidieregeling Samenleven wordt opgesteld. Wordt aan de adviesraad ARI om gevraagd advies verzocht inzake deze nieuwe subsidieregeling, of zelfs eerder in het proces betrokken?
- In paragraaf 5.2 wordt tevens aangegeven dat de gemeente Rotterdam gaat sturen op het gebruik maken van bewezen interventies. De adviesraad ARI vraagt zich af hoe de gemeente Rotterdam kijkt en omgaat met praktische, vernieuwende of voor de gemeente Rotterdam onbekende vormen van interventies. Daarnaast is het voor de adviesraad ARI onduidelijk welke norm is toegepast aan de definitie van het fenomeen ''bewezen'', is dat bijvoorbeeld uitsluitend wetenschappelijk?
- In paragraaf 5.3 wordt inzake kennisontwikkeling aangegeven dat de gemeente Rotterdam gaat investeren in onderzoeken naar stedelijke vraagstukken en kennisdeling voor professionals en vrijwilligers in het sociaal domein. De adviesraad vraagt zich af hoe de selectie hierop precies wordt gemaakt. Het komt namelijk voor dat steeds dezelfde partijen worden gekozen en steeds hetzelfde (opnieuw) blijft onderzoeken. Daarnaast wil men graag weten welke mogelijkheden er zijn voor partijen, zoals de adviesraden, om zelf experts voor te dragen?
- In paragraaf 5.4 wordt stil gestaan bij het vergroten van de bewustzijn onder de Rotterdamse burgers van het historisch besef op onder andere de koloniale geschiedenis en slavernijverleden. Dit is een aspect dat de adviesraad ARI heel erg belangrijk vindt en ondersteunt dit ten harte. Het behoeft de adviesraad wel een toelichting vanuit de gemeente Rotterdam hoe zij er zorg voor gaat dragen dat niet alles over één hoop wordt gegooid, daar waar er naast overeenkomsten per continent al dan niet per land sprake is van verschillende gebeurtenissen en vormen van betrokkenheid vanuit het koloniaal verleden en/of slavernijverleden. Een grote zorg binnen de adviesraad is aanwezig op het gebied van of de gemeente Rotterdam er oog voor zal blijven houden in haar acties om verschillende soorten nazaten en diens gemeenschappen op een respectvolle wijze te behandelen en eerbiedige vorm van erkenning te verschaffen in dat deel van het verleden dat op hun betrekking heeft en niet wordt overschaduwd.
- Vanuit paragraaf 5.4 bestond de behoefte vanuit de adviesraad ARI om verduidelijking te krijgen hoe vanuit bestaande activiteiten en nog te organiseren of te faciliteren initiatieven vanuit de gemeente Rotterdam aandacht wordt geschonken aan nazaten van het koloniaal verleden of slavernijverleden gerelateerd aan het verwerken van transgenerationele trauma's die nog steeds in gemeenschappen en huidige generaties jongeren schadelijke gevolgen hebben? Dit konden wij namelijk nog niet duidelijk opmaken uit dit rapport. De adviesraad heeft ook geprobeerd om te kijken of vanuit bestaande programma's, zoals het Stadsprogramma van de gemeente Rotterdam, of vanuit bestaande subsidieregelingen, zoals de eerste tranche van de subsidieregeling 'Ons koloniaal en slavernijverleden en de stad van nu' hierover iets te vinden was, maar dat werd niet gevonden. Zou men hierin verduidelijking in kunnen aanbrengen in de beantwoording naar de adviesraad?

Hoofdstuk 6

- In paragrafen 6.1 en 6.2 wordt kort aandacht geschonken over het mogelijke vervolg op het inkopen en subsidiëren. De adviesraad ARI zou graag willen weten welke concrete stappen vanuit dit rapport worden ingezet om de aanbestedingsprocedures en inkoopopdrachten inclusiever te maken richting kleinere partijen, ondernemers en professionals. De adviesraad ARI heeft vaker signalen opgevangen dat deze groepen zich ondervertegenwoordigd voelen of zelfs niet serieus genomen voelen tijdens aanbestedingsprocedures of andere procedures gerelateerd aan inkoopopdrachten.

5. *Wat ontbreekt er in het actieplan?*

Het actieplan bevat vele componenten, echter is de adviesraad van mening dat een aantal elementen ontbreekt. In deze paragraaf lichten wij graag deze ontbrekende elementen toe met bijbehorende vragen die we graag beantwoord willen hebben vanuit uw kant. Het betreft de volgende elementen:

- De adviesraad ARI is mede-opgericht vanuit het initiatief van het college van B&W en het departement Samenleven. In paragraaf 5.1 worden wij genoemd inzake het zijn van één van de onderdelen om onafhankelijk advies te organiseren. Wij vonden dat juist in dit actieplan de adviesraad ARI explicieter genoemd mochten worden. Juist daar waar racisme, discriminatie en diversiteit en inclusie op veel beleidsterreinen speelt en binnen de adviesraad een brede scala aan achtergronden en expertises zijn gewaarborgd, lijkt het ons juist heel goed als in dit actieplan wordt aangegeven hoe onze adviesraad breed op verschillende thema's gaat worden ingezet door de gemeente Rotterdam, inzake bijvoorbeeld te verwachten gevraagde adviestrajecten en hoe ze onze expertises willen gaan inzetten op de genoemde actiepunten in het actieplan bijvoorbeeld.
- In het actieplan wordt vaak de term ''Gemeente Rotterdam'' genoemd. Wat verstaat men hier precies onder, is het alleen de gemeente Rotterdam op het stadhuis, of bestaat het naast de gemeenteraad en de wijkraden ook uit andere componenten waar dit actieplan qua drijfveren en intenties ook op slaat? Dit wordt namelijk gevraagd, omdat het de adviesraad is opgevallen dat er niets is vermeld over wat de gemeente Rotterdam gaat doen om racisme en discriminatie te bestrijden en diversiteit en inclusie te bevorderen vanuit haar rol als aandeelhouder richting haar deelnemingen. Hoe pakt de gemeente Rotterdam zich vanuit haar rol als aandeelhouder de problematiek van racisme, discriminatie enerzijds aan en anderzijds het bevorderen van diversiteit en inclusie? Daarnaast ontbreekt het volgens ons adviesraad ook aan hoe dit actieplan gaat optrekken met het bestaande beleid genaamd ''Beleidskader Verbonden Partijen & Governance Samenwerkingsrelaties'' waarin de rol van de gemeente Rotterdam als aandeelhouder centraal staat.
- Op het gebied van communicatie of uitingen ervan vanuit de gemeente Rotterdam valt nog heel veel te winnen om het diversiteitssensitief te krijgen. Het is ons als adviesraad opgevallen dat er veel burgers in Rotterdam zijn die structureel willen meedenken hierover met de gemeente Rotterdam, echter lijkt hiermee niet zo veel te zijn gedaan en komt dit ook niet tot uiting in het actieplan. Een goed voorbeeld van de gemeente Rotterdam was het opzetten van focusgroepen inclusieve communicatie waarbij Dave Bruggeling en Carolien de Haan in gesprek gingen met Rotterdamse burgers met verschillende achtergronden. Dit lijkt echter eenmalig te zijn geweest en de adviesraad ARI is van mening dat dit structureler dient te gebeuren. Naar onze mening zou er een initiatief moeten komen waarbij alle burgers van Rotterdam zich kunnen aanmelden per onderwerp waarop zij kunnen worden uitgenodigd om deel te nemen in een focusgroep, interview of enquête bijvoorbeeld. Dit zal helpen om enerzijds de betrokkenheid van burgers met de gemeente Rotterdam te vergroten en anderzijds kan dit ook mogelijk bias in het selectieproces van burgers voor een onderzoek tegengaan, daar waar een ieder een gelijke kans heeft om zichzelf aan te melden en mee te doen met een onderzoek.
- In paragraaf 4.7 wordt stil gestaan bij digitale inclusie en het bevorderen ervan. Artificial intelligence en algoritmes lijken eerder aan de orde van de dag te zijn in plaats van dat het een onderdeel is van de toekomst. In verschillende sectoren zijn er slachtoffers gevallen, doordat mensen met bijvoorbeeld een niet-westerse culturele achtergrond door deze methoden stelselmatig werden gediscrimineerd en zelfs financieel slachtoffer zijn geworden door keuzes die vanuit die modellen voortkwamen. In het actieplan wordt aangegeven dat burgers input mogen leveren op bijvoorbeeld de AI-processen/ algoritmeregister. Naar ons idee ontbreekt het inzake hoe en wanneer de adviesraad ARI hierbij betrokken zal zijn

6. *Wat is uw advies om op het ontbrekende vorm te geven?*

In elk beleidsstuk en elk actieplan zullen er ontbrekende onderdelen zijn. Een duidelijke plan van aanpak of oplossing om de ontbrekende onderdelen eer te doen in één plan is uitdagend. Het advies vanuit de adviesraad ARI om meer en beter vorm te kunnen geven nu en in de toekomst zou zijn dat het goed is als u vanuit het college van B&W ook mede zou faciliteren en ondersteunen dat wij met uw teams van ambtenaren van de volgende departementen in gesprek mogen treden of überhaupt mogen ontmoeten om eerst een beter begrip te krijgen van waar zij vastlopen inzake het bestrijden van racisme en discriminatie enerzijds en het bevorderen van diversiteit en inclusie anderzijds, te begrijpen welke instrumenten zij wel of niet hebben of waar zij expertise en/of hulp zouden willen hebben vanuit de adviesraad ARI:

- Treasury & Deelnemingen
- Sport
- Cultuur
- Onderwijs
- Armoede

Indien u zelf ook andere departementen in gedachten heeft, dan vernemen wij die ook graag.

De adviesraad ARI is trots op het verrichte werk door het departement van MO, de ambtenaren en de burgers die mee hebben gedaan in de stadsgesprekken. We hopen dat u ons advies ziet als opbouwend kritiek en dat het advies ook zal leiden tot een nadere kennismaking met de departementen die onder andere zijn genoemd in het actieplan, om ze nog beter te kunnen begrijpen en waar wij kunnen kijken hoe we verder van toegevoegde waarde kunnen zijn.

Hoogachtend,

Namens de leden van de adviesraad Antiracisme & Inclusie

Alice Fortes

Voorzitter